

E. O.

LORANT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

Benedek Elek

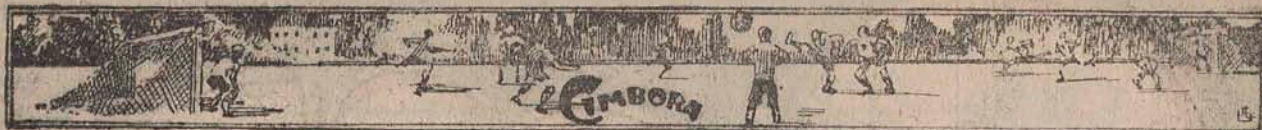
ROMÁNIA
6. évf.
i. SZ. 1927.
11. 20.

19
2 példány

Biblioteca Univărsităților

Cluj

MONIC

Julia kisasszony

(Kis keresztleányomnak szeretettel.)

Írta: Kirjákné Kovács Emma.

Julia kisasszonyt ismerik-e, kérem? . . .
No, én bemutatom, figyeljenek szépen.
Mert hiszen ez komoly, igen komoly dolog.
Hiszen a vén föld is körülötte forog.

Julia kisasszony még csupán öt éves.
De az önérzete! . . . Az nem közönséges.
Hát még a nyelvéből mi lesz, uramfia,
Ha nagy kisasszony lesz a kicsi Julia.

Julia kisasszonyt egyelőre, kérem,
Hej! be kell vallanom, szégyen, vagy nem
szégyen.
Biz őt csak úgyhívják, hogy kicsi Juliska.
Sziye keservének ez a fájó titka.

Miért csak Juliska! . . . Hisz ő kisasszony lesz.
Ha megnő, szemére ókuláret is tesz.
Mama ruhájával addig is seleppel.
Szigorun elbánik a még kisebbekkel.

Tekintély: ez a fő! Nyelve pereg, pattog,
Szegény bajas bubák, no bizony kikaptok!
Pólyás ócsike is szörnyen elismeri.
Ugy figyel rá, száját kinyitni sem meri.

A csibék is félnek, csak a kakas, pulyka
Áll ki vele bátran . . . a méreg elfutja.
Juliska sem rest ám, földet sem ér lába,
Kétségbeesetten rohan a konyhába.

Julia kisasszony, hát, hol a tekintély!?

Magácska egy mérges pulykától is úgy fél?

Pirulva sugja meg édes mamájának:

Mégis csak jobb lenni „kicsi Juliskának”.

(Moesolya, 1926. szeptember 18.)

Ducika mulat

Írta: Sebesi Samu.

Ti bizonyára sok Ducikát ismertek, akik sokban hasonlítanak egymáshoz, de ez a Ducika olyan furcsa mulatságáról ismeretes, ami megérdemli, hogy elbeszéljem. Először is egy kis esendőt kérek, mert ebben a pillanatban Ducika alszik az ebédlő széles pamlagán. Arcán kicsatant a jó egészség rózsaszíne. Mellette hevernek a játékszerei: az eltörtlábú kutyuska és az elgörbült fejű macska, melyeket közös balsorsuk kibékített és most a rosszhírű kutyamacskabarátkozás ellenére is, békésen hevernek a hátukon, egymás közelében. A pléhzörgő, mely a buzogány szerepét játszta, behorpadt oldalával a sarokban kuksol és ha elméje volna, bizonyára a mulandóságról elmélkednék. Csak az ostor van még jókarban, mert hogy azt még nem rég kapta.

A napokban jubilálta születésének másfél éves fordulóját. Ebből megállapítható, hogy Ducika túl van már a négykézlábon való járás nehézségein. Napi teendőit most többnyire két lábon végzi s mivel minden tárgy iránt érdeklődik, nem elégszik meg a nézésével, de kézzel foghatóan óhajtja vizsgálni és gyorsan tipeg feleje, noha gyakran van kitéve a felbukás veszélyének. És amikor így neki iramodik a virágvazának, apa, anya, dada rémülten kiáltják:

— Duc! Nem szabad!

Ezt a tiltó kijelentést rendszeren nem veszi figyelembe, s így apa szigorú nevelési elveinél fogva karhatalommal akadályozza meg tevékenységében, ami Ducit elkeseríti s szája két szélé legörbül, könnyek potyognak szeméből és mama csak egy darab csokoládéval képes meg-

vigasztalni. Ducika annyiba hagyja a sirást, majszolja a csokoládét, amitől barna foltok lepik el a szája peremét, a kezét s az álla alatt lógó „papa kedvencét”.

Tehát, — amint mondtam, — Ducika e pillanatban alszik. Apa és anya látogatóba készülnek és suttogó hangon figyelmeztetik egymást, hogy nagy csendben legyenek, mert holmi zörej felébreszthetné és akkor okvetlenül érdeklődnék, hogy kinek szól a látogatás és a mi több, kedvet kapna a csatlakozáshoz. Ezért nem is beszélnek, csak integetnek egymásnak. Végre készen vannak. Lábujjhegyen lépnek ki az előszobába, ahol a dada foglalatoskodik, s épen akkor ejti ki a kezéből a ruhakéft, mely nagy koppanással esik a padlóra. Apa ijedten szisszen fel:

— Vigyázzon, dada, az Istenért! Ducika alszik.

A mama suttogó hangon hagyogat:

— Ha felébred, adjon neki tejbe főtt rizst. Addig legyen csendesen, hogy aludja ki magát, különben zsembelni fog . . .

A dada magában tartott örömmel veszi tudomásul, hogy Ducika alszik. Beteszi a távozók után az ajtót, majd csendesen benyit az ebédlőbe, mert a saját szemével is meg akar győződni, hogy a ház nagy zsarnoka csakugyan alszik. Azután a konyhába megy, elkészíti a tejbe főtt rizst, s mert Ducika még mindig alszik, a kis lócára ül, ahol a cica szunyókál. Simogatja az öreg kandurt, mely altató dorombolásba kezd. A csend teljes és tartós. A dada pihen, a cica dorombol, a dada pillái csendesen lecsukódnak és a következő pillanatban halk hortyogás jelenti, hogy a dada is elaludt.

Csakhamar az ebédlőben két kis lábacská emelkedik a levegőbe és két kezecke hadonász. Ducika ezzel jelenti, hogy felébredt. Az álom nyugodt volt és üdítő, mert eszébe sem jut, hogy zsörtölődjék, csak azon csodálkozik, hogy senki sem emeli az ölébe. A nagy csend is meglepi. Felemeli a fejét és kíváncsian néz körül. Talán elpityerednék, ha nem volna szerfelett kíváncsi arra a piros szallagra, amit a mama a közelálló széken felejtett. Ducika lecsuszik a pamlagról és a szallaghoz siet. Ránéz, megmarkolja ide-oda gyömöszöli s mivel igen tetszik neki piros színe, arra a gondolatra jó, jó volna megkóstolni. A gondolatot tett követi. Marékkal gyurja a szájába, de csakhamar csalódva dobja el. Mindazonáltal igen meg van elégedve helyzetével, mert önálló tevékenységében és mulatozásában most senki sem zavarja.

Ez a körülmény vezette arra a gondolatra, hogy alapos vizsgálatot tartson apuka íróasztalán. Már korábban is kíváncsi volt arra, hogy apuka az íróasztal fölé görnyedve mit néz, mit lát, mit tesz-vesz, mit karcogtat, mit mártogat abba a valamibe, amiről nem tudja, hogy tollnak és kalamárisnak hívják.

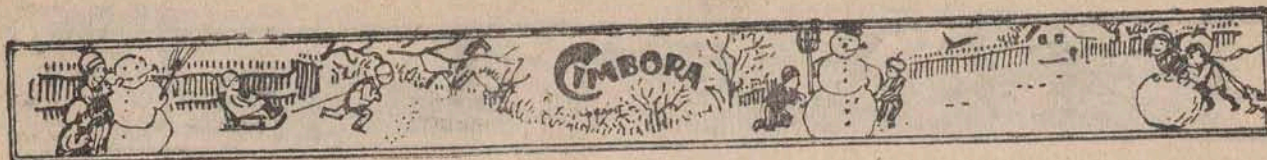
Csakhamar felügyeskedik a székre, a székről lehajol az íróasztalra, egymásután kezébe veszi a tollat, a ceruzát, a papírvágót, a könyveket és komoly szakértelemmel mártogatja valamennyit a tintatartóba. Határtalan öröm telik abban, hogy minden tárgy feketére mázolódik. Egy kissé megütődik azon, hogy a keze is fekete lett. Igyekszik letörülni, mely műveletnek legkönnyebb módja, ha az ember az arcába és ruhájába törülközik.

Duci arcán és ruháján a következő pillanatban már jókora tintafoltok terjeszkednek. Most még csak azt szeretné tudni, hogy milyen íze lehet ennek a fekete valaminek. Ezen ne csudálkozzatok, mert az ember ilyen fiatal korában igen torkos és válogatás nélkül szokott egy és más dologba belekóstolni. Ducika is ezt tette. Két kézre fogta a kalamárist és szájához emelte. De alig ért hozzá a nyelvecskéje, elfintorította a száját és dühösen dobta el a kalamárist, amely meg sem állt, amíg a szőnyegen ki nem törte a nyakát és szét nem preckelte a tintát.

Duci némi csalódással hagyta el az íróasztalt, de az aranyszabadságot tovább is élvezni akarta. Egész rövid életében érdekelte az a furcsa valami, amely a falon függ. Kerek, fényes reze ide-oda hintázik és szakadatlanul mondogatja: tik-tak, tik-tak. Szeretné megközelíteni, de kísérletei eredmény nélkül maradnak. Többféleképpen próbálkozik. Szeretne az óra alatt álló asztalkúra kapaszkodni, hogy onnan elérje a tik-tak-ot. Először is az asztalterítőbe markol, huzza, rángatja és zsupsz! Nagy csörömpöléssel repülnek a földre az asztalkán diszelgő vázák, poharak és nippek.

A nagy zajra a dada felriadt álmából és rémülten rohant az ebédlőbe. Amikor megpillantotta Ducit és a műveleteit, olyan kesergés tört ki belőle, mintha a világ vége közelednék. Ez a kesergés és zajos jelenet Duci jókedvét is elriasztotta és keserves sirásba kezdett. Ebben a szörnyűnek látszó pillanatban érkeztek meg apukáék . . .

Az első pillanatban rémülten néztek körül.

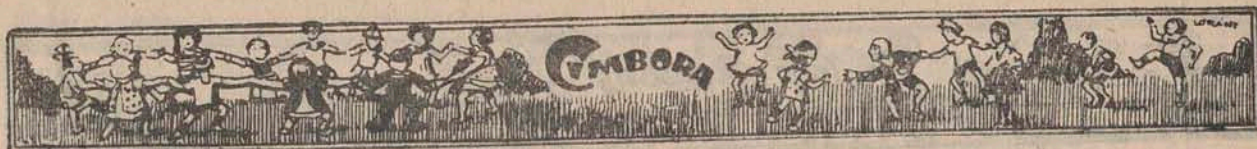

Székely iskolás gyermekek.

A dada sirva nyögött ki valami magyarázattfélét és felvilágosítást. Erre a papa meg akarta paszkolni a Ducika kezét, de tintásarcu Duci olyan keserves-kómikus arccal nézett anyukára, hogy mamuka nyomban közbelépett és magának kérte ki a büntetést.

„Apuka a dadát kiküldötte. Maga is utána ment és jól megmosta a dada álmos fejét. Mamuka pedig ölébe kapta a még zokogó Ducit és arcán a tintától tisztán maradt részt keresett, ahol — megbüntesse.

(Kolozsvár.)

Tamás érdeklődik

(Beszélgetés Erdély pusztulásáról.)

I.

TAMÁS: Most fejeztem be Erdély aranykorát. Nagyon szép volt a Jókai regénye, de én mégis azt hiszem, hogy Jókai Apafi korát hibásan nevezte aranykornak. Gyöngye fejedelem, álnok tanácsosok, török hatalmaskodás és az erdélyi főurak viszálykodása nem nevezhető aranykornak. Nem tudom megérteni, miért hanyatlott annyira Erdély hatalma. Montecuccoli Szentgotthárdnál teljesen tönkrevverte a törököt, a török mégis nagyobb ur, mint valaha. Követei úgy beszélnek az erdélyi fejedelemmel és főembereivel, mintha szolgálak volnának.

APA: Montecuccoli Szentgotthárdnál fényes győzelmet aratott, de nem lehetett kihasználni. Mindig nehéz megítélni egy történelmi helyzetet: nem tudjuk a Habsburg király akkori lelki állapotába beleélni magunkat. Magam is sokat gondolkoztam azon, mi kényszeríthette rá a királyt, hogy sietve megkösse a vasvári békét. Talán a magyarországi elégedetlenség, talán a francia helyzet, vagy Németország belső állapota. Valószínűleg mind a három együtt és még néhány ismeretlen ok. A török a vasvári béke után is félelmetes ur maradt. Hatalmát a Habsburgokkal szemben nem érezte. Ott volt előtte a kis Erdély, annak a rovására terjeszkedett. Erdély nagyon meg volt gyöngülve. II. Rákóczi György lengyel király akart lenni. Magával vitte Erdély szép és rendezett seregét Lengyelországba. Célját nem érte el, hazáját pusztulásba sodorta. A szultán vezérei kapva kaptak a jó alkalmon: régóta bántotta már őket Erdély bizonyos fokú függetlensége. Ezt a függetlenséget még Szolimán szultán, a nagy hódító biztosította. A hódítást most a török ügyesen és következetesen végezte. Erdélyt a váraknak egész sorozata választotta el a török hódoltságától. Olyan volt ez a végvársorozat, mint egy erős kerítés.

TAMÁS: Ha ennyi vára volt, szembeszállhatott volna a törökkel. A fejedelem a várakat megrakhatja katonasággal és a hódító nem jöhet be.

APA: A török lassanként réseket ütött a kerítésen. Elfoglalta pl. Nagyváradot. Át volt törve a gát, a nyitott kapun szabadon járhatott.

TAMÁS: Nem lehetett volna Várad háta mögé új várat emelni? Ha a gát átszakad, az embe-

rek nem adják fel mindjárt a küzdelmet: új gátat emelnek, vagy betömik a rést.

APA: Igazad van. Erre az erdélyiek is rájöttek. Várad szerepét csakhamar új végvár vette át. De még sincs teljesen igazad, mert nem ismered az akkori helyzetet. Te nagy, erős várakra gondolsz, jól megrakva katonasággal. Ezek a végvárak nem voltak erősek, talán egyetlen igazi vár sem volt közöttük: erősségnek még Nagyvárad is gyenge volt. Legnagyobb részük árokkal határolt kőfal, esetleg egy-két bástyatorony, néhány tucat vitéz. Nem is arra valók voltak, hogy rendes katonaságnak hosszabb ideig ellenálljanak. A völgyek bejáratát őrizték, hogy a közeli török végvárakból be ne osonjanak rabolni. Ha pedig néhány tucat török katonának sikerült belopózkodni, lesbe álltak a végbeli vitézek és a visszatérőket megrohanták.

TAMÁS: Hogy merték a török katonákat megtámadni? Nem féltek attól, hogy a szultán bosszút áll?

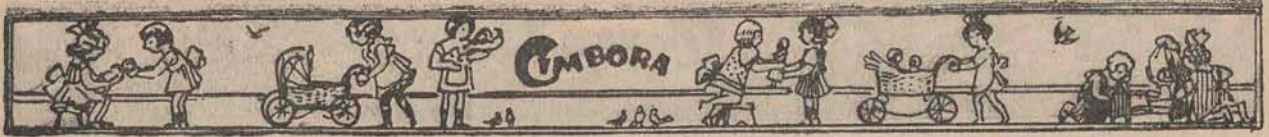
APA: A szultán emberei néha vizsgálatot indítottak, de leggyakrabban elsimult az ügy. Az erdélyiek nagyon ügyes politikusok voltak. Ha elmérgesedett a dolog, akkor fizetni kellett. Csak nagyon ritkán fajult annyira a dolog, hogy kikövetelték a gyilkosokat. Ilyenkor aztán kiadták.

TAMÁS: Ez kegyetlenség. A török aztán, természetesen, legyilkolta a szegény végbeli vitézeket, akik hazájukat védtek.

APA: Nem ismered a törököt és nem ismered az erdélyi urakat. A török nem szokott kikérni közvitézeket. Ha már követel, előkelőket kér. Egy alkalommal néhány előkelő magyar urat követelt. Át is adták őket. Volt a várbörtönökben elég halálos bünt elkövetett rab; néhányat felöltöztettek előkelő ruhába és kiszolgáltatták a követelőző töröknek.

TAMÁS: Én ránéztem volna a csoportra és azonnal felismertem volna, hogy nem előkelő emberek. Mégis csak más arcuk, más mozdulataik vannak az előkelő embereknek, mint a raboknak. Igazán ostoba követeket küldhettek a törökök, hogy ilyesmit nem vettek észre.

APA: A török nem szokott ostoba követeket küldeni: láttak azok jól mindent. Még a hóhér is tisztában volt, hogy igazi bűnösök kerültek kezébe. De a magyar aranyak nagyon szép, behizel-

gő csengése volt: a török halottak pedig nem panaszkodhattak. Meg lehetett irni a szultánnak, hogy a bünösök elvették megérdemelt büntetésüket. De a végvárakról volt szó. Említettem, hogy az elfoglaltak szerepét újabbak vették át, gyakran nagyon kezdetleges erődítések. De ezek a palánkok is jók voltak a megrohanások ellen. A szomszédos török basáknak nem is tetszett a dolog. Bosszantotta őket, hogy a ki-kiránduló vitézek gyakran jöttek vissza véres fejjel, gyakran pedig örökre eltűntek. Mentek is a panaszos iratok Sztambulba. Onnan meg jöttek a lebontást elrendelő parancsok. A fejedelem követei vagy letagadták az építkezést, vagy huzták-halasztották az ügyet. Az egyik végvárra például ráfogták, hogy a fejedelem istállója. Ha már nagyon sok panaszos levél jött, bizottságot küldött ki a török. A bizottság majdnem mindig olyan jelentést küldött, amelyet a magyar urak akartak. Ők már tudták a bizottság nyelvén beszélni. Bizony kellemetlen élet volt, de alkalmazkodni kellett a körülményekhez. Nem voltak egy cseppet sem gyávák, csak nem rántottak addig kardot, amíg nem volt szükség rá. Erre is rá-rakényszerültek, különösen azután, hogy Nagyvárad török birtok lett. Várad szerepét Székelyhid vette át. Gondolhatod, hogy a váradi basának ez nem tetszett: elzárta az utját befelé. Nem engedte meg, hogy behódoltassa a falvakat. Sőt a behódolt falvak bírját meg is büntette, a falvakra rátörő török lovasokat levágatta a vitéz székelyhidi kapitány: Boldvai Márton. Ment a váradi basa levele nemszékára a magyar kapitányhoz. A levél nem tulajdonos udvarias, de már ez volt akkoriban a szokás. Többek között a következőket írja a basa: „Te még Rákóczitól maradt kutya vagy, annak a fejét is megettétek, mostani uratok fejét is megesszitek, ha így folytatjátok”. Székelyhid annyira bántotta a törököt, hogy le kellett rombolni; a háta mögött újabb védővár keletkezett: domb, kő és fa volt elég Erdélyben.

TAMÁS: Hát az erdélyi politikusok nem tudták most megakadályozni a vár lerombolását?

APA: Nem lehetett, mert benne volt a vasvári béke feltételei között. De te — úgy látszik, — mindenre képeseknek tartod őket, pedig néha ők is csalódtak. Szegény Páskó Kristóf is egyike volt a csalódott magyar követeknek. A váradi és jenei basák erőszakoskodásai miatt küldte Apafi Mihály a portára. Ott találkozott a magyar király követével, Leslievel. Légelőször is drága pénzen megvette Leslietől a vasvári béke másolatát, mert Erdélyt ekkor annyira se méltatták, hogy

A kürtös

Petyelán István (Marosvásárhely) rajza a Cimbora pályázatára.

legalább a rávonatkozó részt elküldjek fejedelemének. Ettől fogva Páskó állandóan pénzeli Lesliet, ahogy szóljon ő is az erdélyiek ügyében. Leslie elveszi a rengeteg pénzt és hitegeti az erdélyi követeket. Csak későn jött rá Páskó, hogy hiába vesztegette a pénzt: a német nem akar Erdélyen segíteni. Leslie gyöntató-papja nyíltan meg is mondotta, hogy nem jó Erdélynek gazdagnak és boldognak lenni: a jólét gazdagságot, a gazdagság dolyföt, a dolyf hetvenkedést, a hetvenkedés háborút, a háboru nyomort, a nyomor békét szül. Nekem nem ez a véleményem és szegény Páskónak sem ez volt, amikor elkeseredve írta Apafinak: „Megcsufola az német nemzet: egy szót értünk nem szöla. De fenn az Isten és nem rövidültek meg karjai”.

(Budapest.)

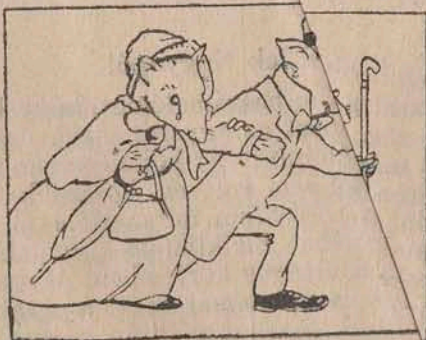
Cincogi urfi az intézetben

III.

Mástap, amikor Könyvrágó ur felolvasta a diákok nyisorát, kitűnt, hogy Cincogi hiányzik. Nosza, Könyvrágó ur az összes gyerekekkel Cincogi keresésére indult, bejárták az intézet minden zegét-zugát, képzelhetitek Könyvrágó ur rémületét, amikor a létra mellett Cincogi piros papucsáira békantak. Keserves zokogásba törtek ki mindnyájan, s Könyvrágó ur zokogva vitte be a piros papucsokat Könyvrágóné asszonyhoz, aki szintén zokogva tört ki. Bizonyosak voltak benne, hogy azok a óriások, akik a lyuk fölött laktak, agyonverték a szófogadatlan Cincogit. Mit volt mit nem tenni, meg kellett sürgönyözni a gyászhirot a szülőnek.

Ki tudná leírni a szegő szülők fájalmát? Én nem. Csak annyit: amikor a sürgönyt elolvasták, kétségbeesetten siettek az intézetbe, hogy legalább a gyermekük temetésén ott legyenek.

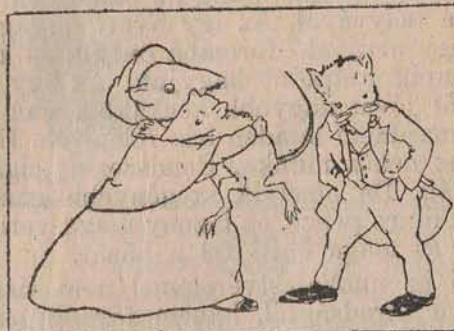
Amint megérkeztek, Cincogi ur a karába sietett, hogy ha életébe kerül is, lehozza a holt-

testét. Eppen vetette a kabátját, hogy szabadabban mozoghasson, amikor a lyukon át egy helyes kis farkincácska kandikált le. Egy pillanat és Cincogi urfi a kedves mama karjai közé ugrott, aki feledve fiacskája számtalan csintalanságait,

boldogan ölelte keblére. Még a szigorú papa is olyan formán nyult a zsebébe, mintha krajcárt keresne a kis zsiványoknak.

Ez után a kaland után Cincogi urfiból olyan jól nevelt fiú lett, hogy a hosszufülü nyuszik bámulva néztek be Cincogi tanulószobájába ablakán. Alig hittek a szemüknek: Cincogi, amíg el nem végezte a leckéjét, úgy ült egy helyben, mintha

odaszegezték volna. Egyszer-kétszer megpróbálták, hogy elesábjtsák játszani, de amikor látták, hogy milyen szorgalmas diák lett belőle, továbbálltak egy házzal.

Beszámoló a nyári vakációról

Kedves Elek nagyapóka!

Amit lustaságból még sohasem tettünk, meg tesszük most. Beszámolunk mi is, hogyan töltöttük a vakációt. A vakáció a kis és nagy diákok öröme, a pihenés áldott két hónapja. De ne tessék azt hinni, hogy mi tétlenül néztük végig, hogy dolgoznak az emberek, akiknek nincs vakációjuk. Míg Zsóka, akit mi itt hon Cécának hívunk, Pesten volt, addig én Bicskén voltam nagybátyámnál. Eleinte csak a kiszabott munkát végeztem. Tudniillik, mivel nagyon esunya az irásom, elhatároztam, hogy naponként egy félórát írok egy füzetbe. Egyszer azonban az unokatestvéremmel kimentünk a határba és ott láttuk, hogy egy ismerős parasztgazda vályogot vet. Ha volna még valaki a többi unokák közül, aki nem tudná, mi az a vályog, hát elmondom. Vegyünk tíz talicska agyagot vagy agyagos földet és öntsük ki a földre. Huzzuk aztán szét, úgy, hogy a szélén párkány maradjon. Azután öntsünk rá annyi vizet, amíg az egész péppé nem válik. Akkor pelyvával, vagy ha az nincs apróra vágott szalmával hintsük be mindenütt jól. Vigyázni kell, nehogy üveg, vagy valami kemény tárgy kerüljön a pépbe. Ajánlatos a földet előbb jól megkapálni. Amikor már jól bekinteltük a vizes agyagot szalmával, akkor azt meg kell taposni. Valaki meztláb beleugrik aába és azt addig tapossa, addig táncol benne, amíg az össze nem keveredik a pelyvával. Az így nyert agyagot aztán egy arrayaló formába öntjük és két-három napig száradni hagyjuk. Az így nyert téglánál jóval nagyobb kockákból van aztán falun majdnem minden ház felépítve. Hát bizony ez nehéz munka. Rendszerint cigányok csinálják. De amelyik szegényebb gazdaembernek nincs pénze, az bizony maga veti a vályogot és maga építi fel a házát.

Mi az unokatestvéremmel nem riadtunk vissza a fáradságtól, hanem fáradhatatlanul dolgoztunk. Végre egy ismerős, Blahúz János nevű gazdával, akit csak röviden János bácsinak hívunk, megkezdtük az építést a mi kis várunknak. Egy Pista bácsi nevű ács megcsinálta a tetőt, kaptunk nagymamától eserepet és csakhamar kész volt a várunk. Ki-

maltereztek, bemeszeltük és egy szöket tettünk bele. Nem volt a vár olyan nagy, sőt mi tagadás, csak egy ember fért egyszerre bele. De büszkén mondhattuk el magunkról, hogy ezt mi csináltuk, a mi munkánk gyümölese ez. Ezt azért írom, hogy tudják meg az unokák, mi az, amikor egy olyan dolgot, amit magunk csináltunk, amiért magunk fáradtunk, küzdöttünk, akkor vagyunk igazán boldogok, amikor büszkén, dagadó kebellemel mondjuk és érezzük magunkról, hogy emberek vagyunk alkottunk, ha kicsit is még, de alkottunk. Én azonban nem élvezhettem sokig a „Zsófiavárat”, amint azt a Cica tiszteletére elneveztük, mert én elutaztam Budpestre. Ott voltam a megyeri eserkész táborban, mert én is eserkész vagyok, de csak cölben, mert még nem voltam akkor felavagy. Pesten nem sokat mulattam, mert egy kánduláson kifecskült a lábamat és három hétig fekédtam. Voltam Visegrádon, láttam a Salamon király tornyát és a híres visegrádi várat, már tudniillik a romjait, de nem mehettem fel a várba, mert nagyon magasan van és akkor még nem tudtam jól járni. Ambá azóta már versenyeken futok. Már csak van diákversenyeken Visegrádról Pestre, Istéről hazajöttem és most itthon vagyok a testvéremmel együtt akinek kimondhatom örömet szereztem a vár építéssel, amit az unokatestvéremmel, szintén Gyurival együtt csináltam, ahol a kis Cica játszott. De most már mindez elmúlt, szölit a kötelesség. Vnkára fel!

(Nagyvárad.)

Herez Zsóka és Gyurka

Kedves Elek Nagyapó!

Azzal kezdem beszámolómat, hogy legyen szives nekem, most az egyszer megbocsájtani, amiért már több mint egy hónapja nem írtam. A nyáron sem voltam hosszabb ideig. Nagyon sokat olvastam mindenféle jó könyvet, estefelől néha bicikliztem, gyomláltam a virágos kertemben. Jártam fürdőnk egy kolkotársammal és ott a patak partján játszottunk sokszor délután három óráig is, hazajöttünk és szedtünk a drági réten pipacsot, lát és piros borsóvirágot. Délután

Hahó, hahó, ide jertek!

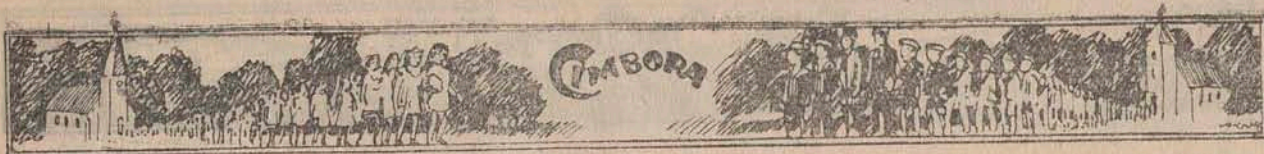
(Bácsy Tibor rajza.)

mentem néha mamukáékkal is fürödni. Sokat napkuráztam és sakkoztam. Nagyon szeretek sakkozni, de csak olyanokkal, akik nálam jobban tudnak, akkor igazán örvendek, ha mattot tudok adni, de itt csak Pipi (a nővérem) van. Ő meg unja.

Augusztus végén rendeztünk egy gyermek-előadást, még pedig jótékonycélut. A szereplők iparos és uri gyermekek voltak. Többnyire a Nagyapó darabjait adtuk elő. Volt

nagy készülődés a ruhák csinálásával és a próbákkal. Nem hiszem, hogy egy igazi színházban a primadonnák jobban vetélkedjenek a szerepekért, mint itt. Az előadás csürben volt megtartva, de azért szép volt. Az egész Hídalmás ott volt, kaptunk sok virágot és tapsot.

Szeptember 12-én mentem vizsgázni Nagyváradra, a második félévi vizsgát letenni. Az ut Nagyváradig igen szép és kellemes volt. Révnél vannak már nagyobb hegyek és

egy kisebb vizesés. A hegyek, erdők ott egészen mások, mint itt: borzasztó meredek, nehezen lehetne megmászni őket. A Királyhágónál már óriási nagy erdők és kopár sziklahegyek vannak barlangokkal. Ott általában igen szép a vidék. Az országutak gondozottabbak és sokkal melegebb van, mint Erdélyben.

Visszajövet láttam két várromot: az egyiket még Hunyad előtt, teljesen ép még, messziről legalább úgy láttam, van három bástyája, és ha jól láttam, fallal van körülvéve. A másik Nagy-Almásnál van. Abból nem maradt meg egyéb, csak egy torony és annak is csak három oldala. Szép tisztáson fekszik, nagy erdőkkel körülvéve, út vezet le tőle a faluba. Még 1500-ból maradt. Nagyváradon olvastam egy azokról az időkről szóló könyvet. Szinte megelevenedni láttam az akkori életet a várakban.

Az „Ördögkő“ is láttam. Ez már Hidalmás határában fekszik. Elmondom a regéjét. Egyszer az ördögök fogadtak, hogy egyik azt a nagy követ a kicsi, ujja hegyen le viszi a patak partjára kakaskukorékolás előtt. Amikor oda ért vele, ahol a kő most van, megszóialt a kakas, az ördög a követ elejtette és el-tunt. Innen a neve: Ördögkő.

Itt különben a nép, fájdalom, nagyon babonás. Mindenre valami rémes történetet találnak ki. Például azt mondják, hogy a mi pincénkben (amely nagy, sötét s kétrésze van osztva) keresztetelen gyermekek vannak eltemetve és azok éjjel a folyosón sóhajtoznak és lidércekkel táncolnak. Volt nálunk egy babonás szakácsné. Pipi és én meg ákartuk ijeszteni és elhaló hangon sóhajtoztunk és közben láncot zörgettünk, hogy: Jézus, Mária, Jézus, Mária, jaj, jaj, kereszteljenek meg, jaj! és egy üveget vágunk a falhoz. Ő erre nagyot sikoltott, a kezében levő kenyerét földhöz esapta, kirohant, pakolt, felmondott és még aznap elutazott. Mert ő olyan háznál, ahol keresztetelen gyermekek vannak eltemetve, nem ül!

Azt hiszem mindent megírtam, ami érdekesebb történt velem a nyáron.

(Hidalmás, 1926. IX. 20.)

Kezét csókolja:
Páska Judith.

Kedves Elek Nagypó!

A vakáció első két hetében itthon voltam. Ez a két hét is jól telt el. Testvéreimmel játszottam, lapdáztam és barangoltunk erdőn-mezőn és néhanéha sétálgattunk.

Azután unokanővéremmel, Irénkével, elmentünk Pujra, a Nagybácsimhoz. Ott nagyszerűen telt az idő. A ház körül nagy udvar és kert volt. Az udvaron, az utca felé két nagy cseresznye és két eperfa. Elöl dió, alma és szilvafák voltak. A kertben még több fa volt. Különösen sok meggy és almafa.

Igaz, hogy már negyedik polgárista vagyok, de azért bizony nem volt olyan meggy-, cseresznye- és eperfa, melyet meg ne másztam volna. Első nap, ahogy megérkeztünk, átöltöztünk és kimentünk a kertbe. Én mindjárt fel is másztam egy fára és jóízűen lakmároztam a nagyszemű meggyét. Unokanővérem, ki már 17 éves, nem akart fára mászni, ezért letrát hozott. Amikor jól laktunk, rendbe szedtük magunkat és elindultunk megrögzöttül a falut, mely tetszett nekünk. A piac mellett foly a Sztri folyó, amely még kisebb, mint a Zsil. A piac üres volt, mert csak szombaton van heti vásár. Tovább menve az országutra értünk, mely eperfákkal és szántóföldekkel van szegélyezve. Így gyakran tettünk sétát és sokszor mentünk az állomásra. Az állomáshoz vezető út szántóföldek és rétek közt vezet. A mezőn sok virágot szedtünk és nagy bokrétát kötöttünk. Ott-hon vázába tettük és szépen elrendeztük.

Szombaton elmentünk a hetivásárra. Sok mindent vettünk, úgy, hogy kétszer kellett visszamenjünk, pedig a piac messze van. Egyik vásárnap kirándulást rendeztünk. Korán felébredtünk és még hat óra sem volt, s mi már készen voltunk. Csakhamar összegyűltünk és elindultunk. Kirándulásunk célja volt Panorics és az újonnan felfedezett esiklovai barlang.

Hat óra után indultunk. Átmentünk a Sztri folyón. Sokáig gyalogoltunk. Utközben sok forrást találtunk és így oltottuk szomjunkt. A barlang igen messze volt, mert 9 órakor értünk oda. Először pihentünk és uzsonnáztunk, aztán még egy keveset mentünk és akkor elénk tárult egy gyönyörű szép, hatalmas szikla, melyen egy barlangszerű hasadék van, s ebből egy zuhogó hegyi patak foly ki, egyszer-egyszer olyan meleget hozva magával, mintba tűzhányó lett volna a beisejében. A patakon keresztül egy áttett fatörzs szelgált hid gyanánt. En bementem a hasadékba.

nagy igen szép volt. A sziklákról lefolyó víz mind belefolyt a patakba és így a nedvességtől mohos lett az a sok szikla, mely ezer színt mutat.

De nem tudtam sokáig nézni, mert tovább mentünk, hogy eljussunk a barlanghoz. Ez volt aztán gyönyörű. A vezetőnk minden harmadik embernek adott egy lámpást és nem soká bementünk. Amikor leszálltunk, azt gondoltam magamban, hogy vajjon, meglátom-e az erdőt, a szép napos nyarat még valaha? De mindezt ellefejtettem. Ez a barlang azért híres, mert sok műtrágyát találtak benne, ami az özvíz előtti emberek és állatok maradványa. Sok terem van ott, de ezek között a legszebb a két cseppkő terem. Ezekben gyönyörű magas oszlopok és asztalok vannak, amelyeket mind a cseppkő formált. Letörtünk néhányat és hazahoztuk emlékül. A másik teremben agyarakat és csontokat találtunk. Ezekből is hoztam egy párat. Az utolsó teremben felírtuk a nevünket a falra és akkor kijöttünk.

A következő napon hazajöttem. Itthon voltam egy hélig és akkor meghívott egy barátóm magához, Peirillára és ott is voltam másfél hétig. Márta Margit (így hívják a barátnőmet) kedves szöke leány, mindent meg tett, csakhogy jól érezzem magam és jó kedvem legyen, ami nem is hiányzott. Naponként elmentünk a parkba, amely igen szép, csupa rózsá, szegfű, és violával van tele. Elöl, a bejáratnál szembe nagy szökőkút van, melyben aranyhalak uszkálnak. Ez különösen este szép, mert a kútban vörös körték égnek és így olyan, mintha égne a kút. De legjobban szerettem a kerti patakban csolnakázni. Ez a patak elég mély, különösen, ha esik az eső. Először tu-

tajozni akartunk. Csináltunk is egy tutajt, de igen könnyű volt és így ha ráálltunk, elsüllyedt. Végre nekem eszembe jutott, hogy teknővel is lehet csolnakázni, (mint a két kicsapott diák a Liszán). Erre bevonszoltuk a kertbe a teknőt és vízre bocsájtottuk. Kerestünk két széles fát és az volt az evező. Először én szálltam belé. Na, az első próba igen jól sikerült. Erre Margit vagyis Manyi is megpróbálkozott, de ő annyira reszkett, hogy tényleg felfordult és ő csupa víz lett. Azután a Manyi két kis öccse is akart csolnakázni. Bele ültettem őket a teknőbe és én bele álltam a vízbe és löktem a csolnakot és a teknőt. Azután átjött Nagy Baba és ő is akart csolnakázni. Őt is én kellett lökjem, de mikor a parthoz közel értünk, azt mondta Baba, hagyjam, hogy ő egyedül hajtsa a teknőt. Én el is engedtem, de ő akkor elvesztette az egyensúlyt és befordult a patakba. Erre Manyi is én is elkezdtünk kacagni, de még Baba is. Hamar ki is ugrott és beszaladt a nénihez száradni. De nemcsak ő, hanem én is beleestem egyszer nyakig.

Voltunk kirándulni is a Ruszálin patakhoz és és harmadnapra hazajöttem. Itthon még voltunk sokszor kirándulni. Egyszer megint Aminoszára is mentem papával egy majálisra. Itt is jól mulattam. Sok minden volt ott is, de azt már nem tudnám elmondani. Most megint itthon vagyok és isten segítségével megkezdem a tanulást. Ime, Nagyapó, ez az én beszámoló.

Kézét csókolja szerető unokája:

(Vulkán, 1926. szept. 29.)

Horróth Sarolta
IV. p. o. t.

A főtt borsó

— Székely történet. —

Sok minden együgyűséget fogtak rá az oláhfalusi székelyekre, pedig nem együgyű ám az oláhfalusi nép, inkább csak színleli az együgyűséget, mely rendszerint ravaszságot takar. Erre vall az a történet is, amelyet most elmesélek.

Egyszer, régen, amikor még vasut nem volt, egy oláhfalusi ember deszkát vitt Segesvárra. Mind egy szálit eladta a deszkát, de a pénzt, amit a deszkáért kapott, el is vásárolta. Az ám, de amikor éppen indulóban volt hazafelé, erősen meg-

éhezett, s evett volna szegény feje, de nem volt mit. Üres volt a tarisznyája is, üres a bugyellárisa is. Na, most mit csináljon? Ó bizony bement egy kurta kocsmába, hat főtt tojást rendelt, meg is ette annak rendjében, hanem amikor fizetésre került a dolog, azt mondta a kocsmárosnak, aki szász ember volt:

— No, szomszéd, én a tojást megevém, de pénzem nincs. Majd fizetek, ha még egyszer erre járok.

— Ohó, mondta a szász, adjon írást kend. A szó elrepül, az írás megmarad.

— A székely ember szava: Írás, mondotta büszkén a székely. Ne féljen, szomszéd, nem maradok adósa.

— Jól van, jól, nyugodott meg a szomszéd, csak menjen kend Isten hírével. Majd meglátom, írás-e a székely ember szava?

Hát nem vett írást a szomszéd, de beirta a könyvébe annak rendje s módja szerint, hogy ezen s ezen a napon Péter Mózes oláhfalusi székely hitelbe megevett hat tojást. A székely pedig szép csendesen haza ballagott, de mi történt, mi nem, esztendő mult esztendő után, nem volt járása Segesvár felé. Épen kerek tiz esztendő multán ment megint Segesvárra s az volt első dolga, hogy beállított a szomszédhoz.

— Adjon Isten, szomszéd, Emlékszik-e rám?

A szomszéd idegenül rázta a fejét.

— Hát én vagyok Péter Mózes. Ennek előtte tiz esztendővel megittam itt hat főtt tojást, ihol itt az ára. S mindjárt le is számolt az asztalra hat pengő krajcárt.

— Ohó, nem addig a! — pattogott a szomszéd. Azzal leült az asztal mellé, s krétával elkezdett számolni. Az egész asztalt tele írta számokkal.

Azon kezdte a számolást, hogy a hat tojásból lett volna hat csirke, a hat csirkének lett volna annyi meg annyi csirkéje, azoknak ismét — szóval tiz esztendő alatt az a hat tojás épen 600 pengő forintot jövedelmezett volna neki.

Tyhü, ezer miliom pillangó, ennek fele se tréfa! Hogy ő 600 pengő forintot fizessen hat tojásért! Hisz ennyi pénze az egész falunak sincs, nehogy ő neki egyedül magának.

— Nem fizet?! — kiabált a szomszéd.

— Nem én!

— Ha nem fizet, beperelem.

Be is perelte.

Egy hét sem telt belé, Péter Mózeset törvény elé idézték. Hej, Istenem, majd hogy föl nem vette szegényt a nagy bánat. Mi lesz vele, ha a körcsmáros megnyeri a pert? Háza, földje, lova, mindene rámegey.

Volt azonban Oláhfaluban egy soktudó székely góbe, aki az egész falunak szószólója volt peres ügyekben. Hozzá fordult Péter Mózes uram is: hátha kisegitené a bajból. A szószóló vállalta is a pert, elment Péter Mózes urammal a tárgyalásra, de úgy rendezte a dolgot, hogy egy kicsit

megkéssenek. Mikor aztán beléptek a törvényszékbe, a bíró rájuk förmedt:

— Hol voltak kendek? Mért késtek meg?!

— Instálom, felelt a szószóló, nem jöhettünk hamarább, mert nekem főtt borsót kellett elvetnem.

— Mit? — kérdezte a bíró, mintha nem jól hallotta volna.

— Főtt borsót, instálom.

— Bolond kend? Hát abból hogy lesz borsó?

— Ugy, felelt a szószóló, ahogy a főtt tojásból csirke!

Mondjam tovább, ne mondjam? Bezzeg, hogy a szomszéd elveszítette a perét.

(Kisbaczon.)

E.—6.

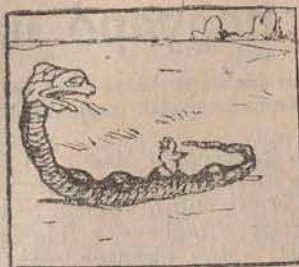
A falánk kigyó bünhődése

1. Az éjszaka szél dühöngött,
Rigó-fészeket porba döntött:
Éhes kigyó kuszik arra,
A négy tojást ham! felfalja.

2. Csuszik, kuszik jóllakottan,
Telt bendővel, majd megpukkan.
Egyszerre — szörnyü — úgy érzi:
A tojás-koszt ártott néki.

3. — Szörnyü ég! mi történt velem?
 — Reped bőröm, ég a lépem!
 S míg az utolsókat rugja,
 Kis rigó fejét kidugja.

4. Az elsőt három követi,
 S rigó-mama örvend neki.
 Vondd le hát a tanulságot:
 Soh'se mutass falánkságot!

— v. i. —

FARKAS-BARKAS

Farkas-barkas, mit akarsz?
 Pajta körül mit kaparsz?
 Ugy-e, likat akarsz ásni,
 Szeretnél szépen bemászni?

Hej, tudom én, mit akarsz.
 Pajta körül mért kaparsz!
 Egyre százat mernék tenni,
 Bárányhúst szeretnél enni.

Farkas-barkas, jaj neked,
 Gazduram felébredett.
 Durran már a puskapora,
 Nem lesz ma bárányvacsora!

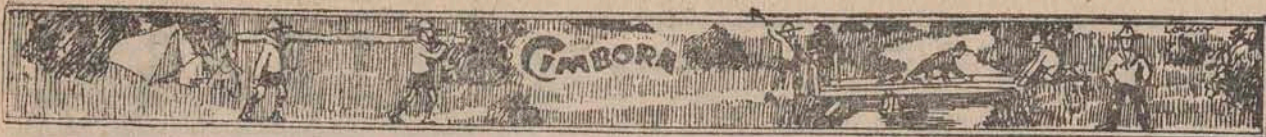
Nagyszerűen halad a Cimbora sorsjátéka!

Nap-nap után érkeznek be hozzánk a sorsolás iránt érdeklődő levelek és előfizetési lapot kérő sorok, amelyekre külön-külön nem válaszolhatunk. Mindazoknak, akik a sorsolás menetére, feltételeire, stb. kérdéseket intéztek hozzánk, azt üzenjük, hogy olvassák végig figyelemmel a 4. és 5. számunkban idevonatkozólag közöltek és minden kérdésükre pontos felvilágosítást kapnak, amelyeket, — ha levélben írának választ, — csak elismétel-nénk. Az előfizetési nyilatkozatokat kérőknek azokat postán küldjük és itt mondjuk meg mindnyájatoknak, hogyha a lappéldányokhoz fűzött nyilatkozatok nem volnának elegendők. Ugy azt egy pár sor ellenében mindenkinek szívesen küld a kiadóhivatal.

A sorsolás különben szép reményekre jogosít, mert eddig is, — alig, hogy megkezdte a Cimbora olvasóinak kis serege a gyűjtést, már 27 olyan előfizetőnk van, akinek megküldhet-tük a sorsjegyet. Ezeknek a neveit közöljük most és akik egyelőre kimaradtak, azok is találkozni fognak a listában a neveikkel, mihelyt az általuk szerzett előfizető az előfizetési díjat beküldte és neki a sorsjegyet postára adhattuk.

Eddig két előfizetőt szerzett: Karakas Pityu, Élesd, aki a 203. és 211. sz. sorsjegyet kapta. Egy előfizetőt szereztek: Markovits Ilona, Satu-Mare, 200 sz. sorsjegyet, Benedek Edith, Bukarest, 201. sz., Keresztes Lajos, Nagyszeben, 202., Veres István, Beszterce 205., Mester László, Cluj, 206., Csapó Géza, Nagyvárad, 207., Polifka Margit, Szováta, 208. Kemény László, Bucea, 209., Kotta Imre, Cs. Szt. Domokos, 210., Berke Erzsike, Cluj, 212., Szabó Ducika, Bögöz, 213., Kéle Gyuri, Arad, 214., Kepes Kara, M.-Sziget, 215., Maléter Pál, Eperjes, 216., Gajdos Pista és Kató, Lupeni, 217., Wolf Márta, Losone, 218., Becker Lili, Érmihályfalva 219., Brockó Ella, Szatmár 220., Krauman Edvin, Eperjes 221., Steiner Iva és Etella, Nagyvárad 222., Szabó Testve-rek, Brassó 223., Kis Pál, Nagyvárad 224., Benedek Zoli, Nagyvárad 225., Pollák Évi Karánsebes 226., Fábrián Gyula, Szombathely 227. sz. sorsjegyet.

Csak szorgalmasan kis cimboráim, hogy minél hamarabb megtarthassuk a sorsolást!

Mi ujság?

A járványról

Az utóbbi hetekben sok szó esik az ujságokban egy Nyugat-Európában sűrűn fellépő betegségről: a náthalázról. Járványról beszélnek, amely egyes országokban, így Spanyolországban sok ezer embert döntött ágyának. Mit is nevezzünk járványnak tulajdonképen? Egy fertőző betegségnek tömeges fellépésekor beszélünk: járványról.

Az ember történetében már a történelmi idők kezdete óta szó esik járványról. A legrégebbi idők, a biblia, sőt részben a középkor is az istenek haragjának tulajdonítja és vallásos vonatkozásaikkal magyarázza a pusztításaikat. Hypókrates, a görög orvostudomány megalapítója valami levegőben úszó gáznemű anyagnak, az u. n. miazmának tulajdonítja a járványok terjedését, melyek belélegzés útján kerülnek az emberi testbe és okozzák a betegséget. A középkori borzalmas lefolyású pestis-himlő járványok idején merült fel az előbbivel ellentétes, u. n. contagiumos felfogás, amely alatt azt értették, hogy egy-egy embernek a testéről terjed át a betegség érintkezés stb. útján a többi emberre. Ez a két különböző felfogás évszázadokon keresztül uralkodott és minden komolyabb járvány idején két csoportra osztotta a természetvizsgálók táborát. Napjaink uralkodó nagy járványa a spanyol-nátha volt, amely a háborút követő években lépett fel Európában és rengeteg áldozatot követelt. A most sokat emlegetett náthaláz is ennek egy könnyű lefolyású fajtája, amely nem életveszélyes. A járványokkal különben a bakteriológia foglalkozik és a kutatások mindig újabb és újabb felfedezésekkel gazdagítják a tudományt és segítik sikeresen leküzdeni az ember élete ellen törő sokféle betegséget.

Elek nagyapó üzeni.

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben
melyik hónap hányadik napján kelt a levél!

Beretzky Éva, Szekszárd. Még nem tudsz írni, diktáltad édes anyádnak a levelet, sőt egy kedves kis mesét is diktáltál. Persze, te találtad ki a mesét arról, hogy a méhecske feleségül vett egy méhkisasszonyt, aztán egyszer csak kopogtatott az ablakon a gólya néni: hozott nekik egy kicsi méhecskét. Hát bizony ilyen kedves kis mesét még nagyapó sem írt, pedig irt már vagy ezret. Nagyot nőjj, Évácska! — **Uglesity Olga, Pécska.** Szüleid a jó bizonyítvány örömeire egy szép emlékkönyvvel ajándékoztak meg s arra kérsz, hogy írjak egy pár szót, aztán bevezeted az emlékkönyvbe. Irtam is nyomban, remélem, meg is kaptad. A rejtvényed sorra kerül. — **Fogarassy Gizella, Torda.** Az arcképeket az ágyad fölé tetted, hogy mindig láthassad, én is szeretettel gondolok reád. Örvendek, hogy a Cimbora napra szebbnek és érdekesebbnek találod, s különösen tetszett Mária királynő meséje és Kertész Mihály kis regénye. Jankának, a te öt éves hugodnak Veréb Jankó és Öcsike nadselű gondolatai tetszenek. Már meg is tanult olvasni és írni tőled s ezután ő is fog levelet írni. Hát csak írjon és írjatok. A kiadó bácsinak írtam, hogy ezután str. Cheorghé Lázár 35. alá küldje az ujságot. — **Bene Tibor, Csikszereda.** Március végén, vagy április elején meglátogatom Jucika unokámat, akkor majd találkozhatunk. — **Kovács Piroska, Nagyenyed.** Minthogy bevallod a lustaságodat, őszinteségedért megdicsérlek, de természetesen, elvárom, hogy megint szorgalmasan írj nagyapónak. A kiadó bácsi pótolja a 24. számot s még egyszer elküldi a nyert könyvet. A múlt évben összesen 48. szám jelent meg, tehát hiába vársz többet. Édesanyádnak és testvéreidnek tolmácsold köszönetemet a jókívánságokért. — **Polifka Margit, Szováta.** Igazad van: „ha egészség van, minden van” és én szívemből kívánom, hogy a jó Isten megadja neked ezt a mindent. Szeretettel várom leveleidet. — **Polóny Gizella, Losonc.** Számon tartom ígéretedet, hogy ezután gyakrabban írsz, mert nem ismételhetem elégyszer, hogy milyen fontos foglalkozás a levélírás. — **Huszár Mária, Abafája.** Valószínű, hogy tavasszal, hazafelé utaztomban Szászrégenben is kiszállok. Annak igazán örülnék, ha téged is láthatnálak. — **Szilvassy Károly, Szinérváralja.** Ha irántam való szereteted szüntelen növekedik, ugyanezt mondhatom én is: szeretettel gondolok reád, ki szegénység miatt nem tanulhattál tovább, de szabad óráidban olvasol, írsz, műveled magadat. Művelt falusi gazdákra is nagy szüksége van az országnak, s vigasztaljon a gondolat, hogy majd sok jót tehetsz

a magad kiesiny körében is. — **Gondos Ilonka, Csikszentmárton.** Köszönöd, hogy rólad is megemlékeztem az arcképpemmel. Jól esik a köszöneted, s hiszem, hogy nem mulik el irántam való szereteted. — **György Mancsi, Szentmárton.** Harmadik éve tartozol unokáim közé s most irsz először levelet, mert nagy örömet szereztem neked az arcképpemmel, melyet az ágyad fölé függesztettél. Lám, lám, mégis jól eselekedte a kiadóbácsi, hogy kinyomatta az arcképpemet; ezáltal is szaporodott a levélíró unokák száma. Mert ugy-e, ezután szorgalmasan irsz? Következő leveledben ird meg hogy melyik Szentmárton a ti községetek, mert sok Szentmárton van ám. — **Orbán Endre, Székelyudvarhely.** Igazad van: magadnak tanulsz elsősorban, de majd, ha kilépsz az életbe, másoknak is hasznára leszel a tudásoddal. Örömmel látom, hogy nem panaszkodol a szigorúság miatt s hálásan emlékezel meg a szobafőnöködfől, aki jóra tanít titeket. Szüleidnek tolmácsold viszontüdvözetemet. — **Kiss Irénke, Szék.** Hát csak írj, ha levelezőlapon is, mert ezzel is gyakorlod magadat a fogalmazásban. — **Illés Imre, Margitta.** Szorgalmas tanulással, jó magaviselettel, irántam való szeretettel bőven meg van köszönve az arcképem. — **Lachata Gyula, Temesvár.** Csókold meg nevedben édesanyád kezét. — **Sztauber Mánya és Ferenc, Arad.** Íróasztalotok fölött függ az arcképem: jobb helyre nem tehetétek volna, mert életem javarésze az íróasztal mellett múlt el. Szeretettel várom az első levél folytatását. — **B. Kiss Béla és Margit, Kolozsvár.** Névrejtvényetek sorra kerül. — **Maléter Pál, Eperjes.** Levelet is várok, nemesak megfejtést. — **Kiss Pál, Nagyvárad.** Megsürgessem a kiadóbácsinál a nyert könyv pótlását. — **Molnár Irénke, Verebes, Csikmegye.** Várom a leveleidet, mert kívánatos, hogy javuljon az írásod. — **Glück Imre, Szatmár.** Tanulás közben fel-felpillantasz arcképpemre s mint-ha azt sugná neked: „Tanulj, Imre, tanulj, ne hagyd szegyenben Elek nagyapót!” Lám, lám, mire nem jó az én arcképpem! — **Katona Ilonka, Nagyenyed.** Tolmácsold köszönömet és jókívánságaimat kedves szüleidnek. — **Virtus Mariska, Kiskalota.** Ha ágyad fölött a nagyapó arcképe, nézd meg mindennap, mit csinál. Ir és ir szüntelen. Remélem, követed a példáját, s gyakran irsz ezután levelet. — **Borsodi János, Nagyvárad.** Mégsohasem irtál nagyapónak, de most nem tudod megállni, hogy meg ne köszönjed az arcképet. Örömmel látom, hogy igen szereted a Cimborát s hogy szeretsz olvasni. Erre vall az is, hogy megrendelted a hirdetett hat könyvet. Remélem, már rég megkaptad. — **Buzás Klára, Kolozsvár.** Írtam a kiadó bácsinak, hogy ezután az újságot a Szeretetházba küldje. — **Fejes Béluska, Pécska.** Szeretettel fogadlak unokáim seregébe, hogyne fogadnálak, mikor a nagybetűket még nem is tu-

dod leírni s mégis levelet irsz nekem, mégpedig kedves, szép levelet. Anyukádnak, aki írni és olvasni megtanított, csókold meg nevedben a kezét, aztán csak irjad, irogassad a levélkéket nagyapónak. — **Daniels Miklós, Nagyvárad.** Megkaptam Berthold levelét, választottam is rá, csak a válasz még nem jelent meg a te leveled írásakor. Azt hiszem, azóta megkaptátok a Cimborában hirdetett hat könyvet. — **Veres Pál, Beszterce.** Örvendek, hogy nagyon szépeknek találtad karácsonyra kapott könyveimet. Rejtvényeid sorra kerülnek. — **Fink Eszter és Etelka, Székelyudvarhely.** Mindaketten románnyelvű iskolába jártok, sok a tanulnivalótok, amiatt nem irtatok eddig, de ígéritek, hogy ezután irtok. Hát csak írjatok, szeretettel várom leveleiteket. A név- és a létrarejtvény sorra kerül. — **Zakariás Erzsébet, Kolozsvár.** Azt bizony nem tudom, hogy december 10-ike óta mért nem kapod az újságot. Írtam a kiadóbácsinak, hogy nézzen utána, s ha szükséges, a pénzbeszedő jelentkezzék nálatok. — **Molnár Nóra, Arad.** Rejtvényeid sorra kerül. — **Sudovics Miklós, Nagyvárad.** Tudom, hogy ha néha-néha nem is irsz, gondolsz reám. A rejtvényeid sorra kerülnek, a kiadóbácsi meg pótolja az 11. számot. — **Román Titi, Szatmár.** Annál okosabbat nem igen határozhattál, hogy ezután gyakrabban irsz. Aztán határozd el azt is, hogy anyukád legyen megelégedve az értesítőddel. — **Román József, Szatmár.** Titi leveléből látom, hogy karácsonyra kucsmát, levélpapírt és körömkéft kaptál, te meg írod, hogy az én arcképem volt a legszebb karácsonyi ajándékom. Mi a karácsonyt a budapesti unokák körében töltöttük. — **Salamon Irénke, Fiátfalva, Udvarhelymegye.** Ugy örülsz, hogy nagyapót a jó Istenke az erdélyi unokáknak teremtette. Megtoldom azzal, hogy én minden magyar gyermeknek nagyapja vagyok; valamennyi számára teremtett hát az Isten. Én legalább úgy érzem. — **Szentpétery Ernő, Szilágysomlyó.** Bizom benne, hogy év végére helyreigazítod a bizonyítványodat, ha túl leszel a román nyelven való tanulás nehézségein. — **Szentpétery Endre, Szilágysomlyó.** Bizony, meg lehetett elégedve édesapád, ha első lettél a román gimnázium ötödik osztályában. Azt gondoltam, hogy te meg a veled egykorú fiúk és leányok örülnek a Cimborai irodalomtörténetének. Hasznát veszitek, csak olvassátok figyelemmel. Majd könyvalakban is megjelentetem. Kedves szüleidnek és Emiliának tolmácsold viszont jókívánságaimat. — **Smil Gizi, Gyergyószentmiklós.** Szeretettel látlak unokáim seregében, rejtvényeidet pedig közlöm. Várom további leveleidet. — **Geisberger Teréz, Kolozsvár.** Első ez a leveled s elnézését kérsz hibáidért. Nincs mit elnézzek, mert írásod minden tekintetben szinte kifogástalan. Csak olvasd ez-

CIMBORA

után is a jó könyveket és írj mennél több levelet nagyapónak. — Scheidl Adél, Arad. Magyar iskolába még egyáltalában nem jártál, magyarul sem írni, sem olvasni nem tudtál, a Cimborából tanultál meg, bár még egy éve sincs, hogy jár neked a Cimborá. Hát ez nagy dicséret a Cimborának, de dicséret illet téged is, mert alig találtam egy-két helyesírási hibát a leveledben.

— Kiss Dódika, Icuka és Ibike, Szászváros. Örömmel látlak unokáim seregében. Remélem, szorgalmasan irtok nagyapónak, s még az első osztályos Ibike is megpróbálja a levelezést.

— Dénes Erzsébet, Ibolyka és Szilárd, Segesvár. Tolmácsoljátok édes anyátoknak, aki csatlakozott a ti jókivánságaitokhoz, köszönetemet, Ibolyka ígért levelét várom. — Szathmáry Sári és Kató, Székelykeresztur. A kiadóbácsi pótolja, ha van fölösleges példány, az 1925-iki 42. és az 1926-iki 45. számot. — Szóke Juci és Piri, Brassó. A rendezőknek bizonytalanság lesz arra gondoljuk, hogy minden iskolás gyermek ott lehessen a mesedélutánon. — Borgida Anci, Szatmár. A rejtvényedet ird újra jó nagy betűkkel, mert különben sok hiba lesz benne. — Bogáthy Vilma, Sepsiszentgyörgy. Szép kis könyvtáratok van a bátyáddal. Bizony, jól teszitek, ha gyarapítjátok, mert a jó könyvnel nincs jobb barát.

Remélem, a bátyád egészsége már egészen helyreállott s ő is ír nekem. — Szepessy Zoltán, Arad. Szeretettel látlak unokáim seregében s várom további leveleidet. — Schäffer Gyuszi, Petrozsény. Arcképeket ágyad fölé helyezted, hogy mindig rólam álmodjál. Remélem, mindig szépet fogsz álmodni. — Glück Rózi, Szatmár.

Beteg voltál s Imre bátyád irt helyetted. Szeretem hinni, hogy csak voltál s hamarosan jön sajátkezű leveled. — Ortutay Angyalka, Elemér és Béla, Beregszász. Ugy emlékszem, megkaptam, s valószínű, hogy el is fogadtam. — Kacsó Gáspár, Teruska és Tusika, Nyárádselye. A 4-ik osztályban Gáspár a legjobb tanuló, az első osztályban meg Tusika, s bizonyosan jó tanuló Teruska is, ugy-e. Tőlük is várom a levelet. — Kemecsei Miklós, Zilah. A tavaly összesen 48 szám jelent meg, mert október óta havonként háromszor jelen meg a Cimborá, így hát egy szám sem hiányzik nektek. A rajzod igen figyelemreméltó. Azt hiszem, nem sok idő múlán kapok tőled közölkötőt. — Szántay Aladár, Arad. Az arcképeket berámáztad, hogy majd egykor elmondhassad: volt neked egy jó nagyapód. A kiadóbácsinak irtam, hogy a Cimborában hirdettél hat könyvet küldje el neked utánvéttel.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő 60. nap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a 60. nap 10-ik napja.

POTLÓREJTVÉNY

Beküldte: MAJOS ERZSIKE

— z	— ül
— oltán	— röm
— gat	— ó
— olán	— inár
	— l
	— in
	— borka
	— omán

E szavak kezdőbetűi Jókai egyik regényének a címét adják.

NÉVREJTVÉNY

Beküldte: KERESZTES GEZA

Vilmos, Sámuel, Ottó, Róbert, Sándor, Márton, András, Ágnes, László, József, Róza, Ágoston, Horvát, Erzsébet.

A kezdőbetűk egy város nevét adják.

CIMBORA képes heti gyermeklap. Megjelenik havonta háromszor, minden hó 1., 10. és 20.-án.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Romániában negyedévenként 100 lei, Csehszlovákiában negyedévenként 20 Kc., Magyarországon negyedévenként 3 pengő.

SZERKESZTŐSÉG: Bațanii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bațanii-Mare (Nagybaczon), jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimborá” részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

KIADÓHIVATAL: Satu-Mare (Szatmár), Strada Mircea cel Mare 3. A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimborá” előfizetési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és Lapkiadó.

Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.

